

Der var intet Ændringsforslag stillet.

Lovforslagets Indhold og Spørgsmaal om Sagens Overgang til 3dje Behandling sattes til Forhandling.

Jørgensen: Jeg kan ikke nægte, at det har overrasket mig ikke lidt, at en saa stor og vigtig Sag som denne er bleven behandlet paa en saa ekspedit Maade, at man ikke har nedsat noget Udvalg derom eller i det hele taget stillet Ændringsforslag dertil, hvad jeg dog synes, der i adskillige Maader kunde være god Grund til. Der er særlig et Punkt, hvor jeg sikkert havde ventet, at der fra den ene eller den anden Side af dette høje Ting var kommet til at foreligge en Udtalelse, men da det nu ikke er sket, vil jeg tillade mig med et Par Ord at henlede Opmærksomheden paa dette Punkt. Jeg sigter til § 26, som angaar Fordelingen af Udgifterne ved denne Lovs Gennemførelse. Der staar deri, at de i § 25 omhandlede Udgifter udredes paa Landet af Amtsrepartitionsfondene. Det vil altsaa sige, at man gør ogsaa denne Sag til et rent og skært Hartkornsansliggende, for saa vidt angaar den Del, som falder paa Landet, idet Amtsrepartitionsfonden jo, som bekendt, ikke kender andre Skatteobjekter end netop Hartkornet, og derved mener jeg, at man begaar en ny Uretfærdighed imod Hartkornet. Er der nogen Sag, som jeg mener ikke er nogen særlig Hartkornssag, men som i ganske særlig Grad maa være en Samfundssag, er det dog Bekæmpelsen af epidemiske Sygdomme. Det er en Sag, som jeg mener, at alle Samfundsklasser og alle Erhverv burde tage Del i. Derfor maatte, synes jeg, § 26 ganske særlig stille mod det Formaal at anvise de Veje, ad hvilke man kunde fordele disse Udgifter paa en retfærdig Maade. Det er man imidlertid gaaet aldeles udenom, hvorimod man er gaaet den ganske vist nemme, men sikkert overmaade uretfærdige Vej, at man har lagt det hele over paa Hartkornet, hvorved man, som sagt, vil føje en ny Uret til al den gamle Uret, som man i Fortiden har begaaet mod Hartkornet. For at vise, hvad dette kan føre til, skal jeg tillade mig at nævne et ganske enkelt Eksempel. Lad os tage et saadant købstadlignende Landdistrikt som f. Eks. det, der strækker sig fra Hovedstaden op imod Helsingør, og som gaar fra Sundet et Par Mils Vej ind i Landet. Saadanne købstadlignende Landdistrikter ligge rundt omkring i Landet, de vokse op som Paddehatte omkring

Stationsbyerne. Det høje Ting vil vist indrømme, at det just er paa saadanne Steder, at der særlig er Fare for Epidemier, saa at det er der, Udgifterne i fortrinlig Grad koncentrere sig. Spørger man nu: Komme disse Landdistrikter til at betale forholdsvis til Sygdommenes Bekæmpelse, vil jeg svare absolut nej, thi det, som saadanne Landdistrikter betale i Henhold til den eksisterende Kommunallovgivning, er rent forsvindende. Det bliver en Hartkornsbyrde, som eventuelt kan blive af alvorlig Natur, da man slet ikke kender Omfanget af de Udgifter, som en Epidemi kan føre til. Hvis man derfor ikke kan finde andre Udveje til en retfærdig Fordeling af disse Byrder, ser jeg ikke rettere, end at denne Sag frembyder den aller alvorligste Opfordring for det høje Ting, for Regering og Rigsdag til snarest muligt at fremme en saadan Reform i vort landkommunale Beskatningsvæsen, at den Slags Uretfærdigheder kunne undgaaes i Fremtiden. Hartkornet har som bekendt nok at gøre med at bære disse Byrder, som fra gammel Tid ere væltede over paa Amtsrepartitionsfonden, og jeg mener rigtignok, at naar man i dette Tilfælde staar over for en splinterny Byrde af temmelig uberegnelig Omfang, har Lovgivningsmagten den uafviselige Pligt at sørge for, at der ogsaa kommer et nyt Grundlag, hvorefter disse Byrder kunne fordeles paa retfærdig Maade. Da der som sagt ikke fra nogen af de ledende Partigrupper Side er udtalt noget i saa Henseende, har jeg villet tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at man her staar i Begreb med at føje en ny Uret til den, man i Fortiden har begaaet mod Landbruget. Man kunde sige, at dette ikke er nogen ny Udgift, thi Ordningen blev slaet fast i 1892, da Loven blev vedtagen, men jeg vil tillade mig dertil at bemærke, at det var en Forsøgslov, en Lov, som kun skulde gælde et begrænset Tidsrum, hvori man skulde prøve den og finde Manglerne, og jeg tror, at der her virkelig er en Mangel ved denne Lov, som man i første Række maa kræve rettet. — Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at henlede den høje Regerings Opmærksomhed paa dette Punkt.

la Cour: Jeg kan i alt væsentligt slutte mig til, hvad den ærede sidste Taler udtalte om, at Udgifterne kastes over paa Amtsrepartitionsfondene og saaledes over paa Hartkornet, men efter hans Udtalelser skal jeg ikke komme nærmere ind